

1 יָפֶה עֲשִׂיתָם שְׂעָרְכֶם, ששכירות מועילה אפילו בשבת.
 2 הגמרא מביאה משא ומתן בדברי רבי יוחנן: תָּהוּ בָּהּ נִהְדָּעִי –
 3 חכמי נהרדעא עיינו בדבר ותמחו עליו, וְכִי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן הָכִי,
 4 שאפשר לשכור מהנכרי בשבת, וְהָאָמַר –[והלא אמר] רַבִּי יוֹחָנָן
 5 ששׂוֹכֵר בְּמַעֲרָב דְּמִי, מֵאֵי לֹא – האם אין כוונתו לומר שמה מערב,
 6 אינו מערב אלא מְקַעֵד יוֹם, אָף שׂוֹכֵר מִן הַנִּכְרִי, אינו שוכר אלא
 7 מְקַעֵד יוֹם, וכיצד אמר להם שיפה עשו ששכרו מן הנכרי בשבת.
 8 דוחה הגמרא: לֹא, אֵין כוונתו לדמות שכירות לעירוב להחמיר זה
 9 ולומר שאין שוכרים אלא מבעוד יום, אלא כוונתו לדמותם זה
 10 לזה להקל, והיינו לענין שלשת דינים אלו: א. מִה מַעֲרָב מוֹעִיל
 11 עִירובו וְאִפְּלוּ בְּעִירוב ששׂוֹי פְּחוֹת מְשֻׁה פְּרוּמָה, אָף שׂוֹכֵר מִן
 12 הַנִּכְרִי, יִכּוֹל הוּא לִשְׁכּוֹר בְּפָחוֹת מְשֻׁה פְּרוּמָה, וְדִי בְּכִי. ב. וְמֵה
 13 מַעֲרָב מוֹעִיל עִירובו אִפְּלוּ אִם הוּא מֵעֵרֵב עִם שְׂכִירָו וְלִקְיָמוּ
 14 –[הפועל של הנכרי] הדר בחצר, שכאשר דר נכרי בחצר, יכולים
 15 לערב עם שכירו ולקטנו הישראל במקום לשכור ממנו, אָף שׂוֹכֵר
 16 מִן הַנִּכְרִי, יִכּוֹל הוּא לִשְׁכּוֹר אִפְּלוּ מִן הַנִּכְרִי שְׂהוּא שְׂכִירָו וְלִקְיָמוּ
 17 שֶׁל הַנִּכְרִי הֵדֵר בַּחצֵר. ג. וְמֵה מַעֲרָב דִּינוּ הוּא שֶׁמְשֻׁה יִשְׂרָאֵלִים
 18 שְׂשֻׁרִין –[שדרים] בְּחָצֵר אַחַת, אַחַד מַעֲרָב עַל יָדִי –[בשביל] כּוֹלֵן,
 19 שֶׁאִם בְּנֵי הַחצֵר חֲפָצִים לֵעֵרֵב עִם הַחצֵר הַסְּמוּכָה לָהֶם, דִּי בִּכְךָ
 20 שֶׁאֶחָד מֵהֶם יוֹלִיךְ אֵלֶיהָ אֶת עִירובָם, לִפִּי שְׁהוּא שְׁלִיחַ שֶׁל כּוֹלֵם,
 21 שׂוֹכֵר מִן הַנִּכְרִי נְמִי דִּינוּ כֵּן, שֶׁאִם יֵשׁ חֲמִשָּׁה שְׂשֻׁרִין בְּחָצֵר אַחַת עִם
 22 נִכְרִי, אַחַד מֵהֶם שׂוֹכֵר מִן הַנִּכְרִי אֶת רִשְׁתּוֹ עַל יָדִי כּוֹלֵן, וְאִינֵם
 23 צָרִיכִים לִשְׁכּוֹר הֵימָנו כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְבֹדוּ.
 24 נִתְבָּאֵר לֵעִיל שֶׁכֹּאשֶׁר בֹּא הַנִּכְרִי בִּשְׁבֶּת לַחצֵרוֹ וְנִתְבָּטַל הָעִירוב,
 25 הוֹתֵר לְדִרֵי הַחצֵר לִשְׁכּוֹר הֵימָנו אֶת רִשְׁתּוֹ בִּשְׁבֶּת, וְהוֹתְעֵלַת
 26 שִׁבְכָּךְ הִיא שֶׁלֹּאחֹר מִכֵּן יִבְטְלוּ אֶת רִשְׁתָּם לִגְבֵי אֶחָד מֵהֶם, עַל
 27 מִנֵּת לַהֲתִיר לוֹ לְהוֹצִיא לַחצֵר. הַגְּמָרָא דִּנָּה הָאֵם אֲכָן אִפְשֵׁר
 28 לִבְטֹל רִשְׁתּוֹ בִּאֻפֵּן זֶה: תָּהִי ו–עֵיין וְתִמְחֵהוּ בָּהּ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּדִין
 29 זֶה. כֵּן נִשְׁמַע בְּבֵית הַמִּדְרַשׁ, וְלֹא נִתְפָּרַשׁ עַל מֵה תִּמְחֵהוּ. אָמַר רַבִּי
 30 יִזְרָא, מֵאִי תִּתְּיֵא ו–מֵהִי תִּמְחִיתוּ –[רַבִּי אֱלִיעֶזֶר. אָמַר רַב שִׁשְׁתָּ
 31 בִּלְשׁוֹן שֶׁאֵלָה וְתִמְחִיתָהּ, נִבְרָא רַבָּה ו–אִדָם גְּדוֹל] כִּרְבִּי יִזְרָא לֹא
 32 יָדַע מֵאִי תִּתְּיֵא ו–מֵהִי תִּמְחִיתוּ] דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. הֲלֹא זֶה הִיא
 33 תִּמְחִיתוֹ, קָא קִשְׁיָא לִיה עַל הוֹרָאָה זֶה מִדְּבָרֵיו דְּשִׁמְוֵאל רַבִּיהּ,
 34 דְּאָמַר שְׁמֵוֵאל, כָּל מְקוֹם שֶׁהִדְרִים בּוֹ אֻסְרִין זֶה עַל זֶה אֶת
 35 הָהוּצָאָה לַחצֵר, וְאִם רָצוּ מַעֲרָבִין וּמִתִּירִים אֶת הָהוּצָאָה, בְּמִקּוֹם

36 כֹּזֵה אִם שִׁכְחוּ וְלֹא עִירְבוּ הִרִי הֵם מְבַטְלִין אֶת רִשְׁתָּם זֶה לָזֶה,
 37 וּמוֹתֵר זֶה שֶׁבִּטְלוּ לוֹ לְהוֹצִיא מִבֵּיתוֹ לַחצֵר. וְכָל מְקוֹם שֶׁהִדְרִים
 38 בּוֹ מַעֲרָבִין וְאֻלָּם כִּשְׁלֹא עִירְבוּ אֵין אֻסְרִין אֶת הָהוּצָאָה זֶה עַל
 39 זֶה, אוֹ שֶׁהֵם אֻסְרִין זֶה עַל זֶה אֶת הָהוּצָאָה לַחצֵר וְאֻלָּם אֵין
 40 מַעֲרָבִין זֶה עִם זֶה, אֵין מְבַטְלִין רִשְׁתָּם זֶה לָזֶה, שֶׁאֵין בִּיטוּל רִשְׁתּוֹ
 41 מוֹעִיל אֲלֵא בִּשְׁנֵי תִנְאִים אֵלוֹ, שֶׁבִּלְעֵדֵיו הִיוּ אֲסוּרִים בְּהוּצָאָה
 42 וְשֶׁהִיא עִירוב מוֹעִיל לַהֲתִיר זֹאת.
 43 הַגְּמָרָא מְבֹאֵרֵת אֶת דְּבָרֵי שְׁמוּאֵל, וּמִתּוֹךְ כֵּךְ יִתְבָּאֵר בְּמֵה הוּא
 44 חוֹלֵק עַל הָהוּרָאָה דְּלֵעִיל: מֵה שֶׁאִמַּר שְׁמוּאֵל שֶׁכָּל מְקוֹם שֶׁאֻסְרִין
 45 וּמַעֲרָבִין, מְבַטְלִין רִשְׁתָּם זֶה לָזֶה, זֶהוּ כְּגוֹן ו–בִּאֻפֵּן שֶׁל שְׁתֵּי
 46 חֲצִירוֹת זֶו לְפָנִים מֵזֶו, שִׁבְנֵי הַחצֵר הַפְּנִימִית אוֹסְרִים אֶת הָהוּצָאָה
 47 עַל בְּנֵי הַחצֵר הַחִיצוֹנָה מִשּׁוּם זְכוּת דְּרִיסַת הָרֵגֶל [זְכוּת הַמַּעֲבָר]
 48 שִׁישׁ לָהֶם [לְבִנֵּי הַפְּנִימִית] בַּחצֵר הַחִיצוֹנָה, וְיִכּוֹלִים הֵם לֵעֵרֵב עִם
 49 בְּנֵי הַחצֵר הַחִיצוֹנָה, וְעַל כֵּן יִכּוֹלִים הֵם [כִּשְׁשִׁכְחוּ וְלֹא עִירְבוּ]
 50 לִבְטֹל לָהֶם אֶת זְכוּת דְּרִיסַת הָרֵגֶל שִׁישׁ לָהֶם בָּהּ.
 51 וְמֵה שֶׁאִמַּר שְׁמוּאֵל שֶׁכָּל מְקוֹם שֶׁאֻסְרִין וְאֵין אֻסְרִין אֵין מְבַטְלִין,
 52 זֶהוּ כְּגוֹן שְׁתֵּי חֲצִירוֹת הַפְּתוּחוֹת כָּל אַחַת לְמִבּוֹי אוֹ לְרִשְׁתּוֹ הָרִבִּים,
 53 וְפִתְחָהּ אַחֶר פְּתוּחַ בִּינִיָּה, שִׁיכּוֹלוֹת הֵן לֵעֵרֵב יָחַד וְלַהֲתִיר אֶת
 54 הָהוּצָאָה מִזֶּו לָזֶו, אֲךָ מֵאַחֵר שֶׁאֵין לְאַחַת דְּרִיסַת רֵגֶל עַל הַשְּׁנִיָּה,
 55 שֶׁכָּל אַחַת יִכּוֹלָה לְצֹאת לְרִשְׁתּוֹ הָרִבִּים בְּלֹא לִעְבּוֹר דֶּרֶךְ חֲבֵרְתָּהּ,
 56 עַל כֵּן אֵינֵן אוֹסְרוֹת זֶו עַל זֶו, וְכִינֵן שֶׁכֵּן אֵינֵן יִכּוֹלוֹת לַהֲתִיר אֶת
 57 הָהוּצָאָה בִּינִיָּה עַל יְדֵי שֶׁתְּבָטַל אַחַת אֶת רִשְׁתּוֹהָ לַחֲבֵרְתָּהּ.
 58 וְמֵה שֶׁאִמַּר שְׁמוּאֵל שֶׁכָּל מְקוֹם שֶׁאֻסְרִין וְאֵין מַעֲרָבִין אֵין מְבַטְלִין,
 59 לְאַתְוִי מֵאִי – מֵה בֹא לְרִבּוֹת בָּכֶן, כְּלוּמֹר, לֹאִיזָה אוֹפֵן כּוּוֹנֵת, לֹא
 60 לְאַתְוִי – הָאֵם אֵין כּוּוֹנֵת לְרִבּוֹת נִבְרָי הֵדֵר עִם שְׁנֵי יִשְׂרָאֵלִים,
 61 שְׁנֵי הַיִּשְׂרָאֵלִים אוֹסְרִים זֶה עַל זֶה, וְאִינֵם מֵעֲרִבִים זֶה עִם זֶה מִפְּנֵי
 62 הַנִּכְרִי הֵדֵר עִמָּם, שֶׁאֵין עִירוב מוֹעִיל בְּמִקּוֹם נִכְרִי, וְאִמַּר שְׁמוּאֵל
 63 שֶׁכֵּינֵן שֶׁכֵּן אֵינֵם מְבַטְלִים אֶת רִשְׁתָּם זֶה לָזֶה.
 64 הַגְּמָרָא מְסַיֶּמֶת אֶת הַהוֹכָחָה שֶׁשְׁמוּאֵל חוֹלֵק עַל רַבִּי יוֹחָנָן וְסוֹבֵר
 65 שֶׁאֵין לִבְטֹל רִשְׁתּוֹ בִּאֻפֵּן שֶׁבֹא הַנִּכְרִי בִּשְׁבֶּת. אוֹמֵרֵת הַגְּמָרָא: וְאִי
 66 – וְאִם מְדוּבֵר דְּאֵתָא ו–[שְׁבֹא] הַנִּכְרִי מֵאַתְמֹל, כְּלוּמֹר שְׁהוּא נִמְצֵא
 67 בְּבֵיתוֹ עוֹד קוֹדֵם כְּנִיסַת שַׁבָּת, לֹאִרְז ו–[שִׁישְׁכְּרוּ] אֶת רִשְׁתּוֹ
 68 מֵאַתְמֹל, וְלִמָּה כִּינָה אוֹתָם שְׁמוּאֵל 'אוֹסְרִין וְאֵין מֵעֲרִבִין', הֲלֹא עַל
 69 יְדֵי שְׁכִירוֹת יִכּוֹלִים הֵם לֵעֵרֵב, וּמִמִּילָא יִדְּיָה דִּינֵם שִׁיכּוֹלִים הֵם
 70 לִבְטֹל אֶת רִשְׁתָּם זֶה לָזֶה,

עירובין דף סו עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שני) קמג

נוהג אלא בחצר אחת, שלא עליה אמר שמואל שיש לדייק
בדביה ולא להקל יותר, אלא הוא נהג גם בשתי חצרות באופן
שאחת אוסרת על השניה, וכאמור שהפנימית מבטלת את רשותה
לחיצונה ומתירתה בהוצאה לחצר.
התבאר בסוגיא לעיל ששמואל סובר שאין ביטול רשות מחצר
לחצר כאשר אין החצירות אוסרות זו על זו. הגמרא מביאה דעות
שונות בענין זה ובביאור דעת שמואל: **גופא** – נשוב לדברי שמואל
ונבארם, **אמר שמואל**, אין מועיל ביטול רשות **מחצר לחצר**, וכן אין
ביטול רשות **בחורבה** העומדת בין שני בתים הפתוחים לה, שאסור
להשתמש בה אלא אם כן עירבו שני הבתים יחד, וכל שלא עירבו
אין מועיל שיבטל האחד את רשותו לשני בכדי שיוכל השני
להשתמש בה. טעם הדבר הוא, שלא תיקנו חכמים שיועיל ביטול
רשות אלא בחצר שלפני הבית, שמאחר שבה היה עיקר שימושם
הקילו בה חכמים.
הגמרא מביאה דעה חולקת: **ורבי יוחנן אמר**, יש ביטול רשות **מחצר**
לחצר ויש ביטול רשות **בחורבה**.
הגמרא מבארת מדוע הוצרכו לחלוק בשני הדינים: **וצריך** –
וצריכים שמואל ורבי יוחנן לפרש את דעתם הן בביטול רשות
מחצר לחצר והן בביטול רשות בחורבה, שאי אפשר ללמוד מדין
אחד על הדין האחר. **דא משמעין** – שאם היו משמיעים לנו
שנחלקו בביטול רשות **מחצר לחצר**, היינו סבורים לומר, רק **בהא**
קאמר ו-בו אמרו שמואל שאין מועיל הביטול, משום **דהא**
תשמישתה לחוד והא תשמישתה לחוד – שחצר זו משתמשת
לעצמה וחצר זו משתמשת לעצמה, ואין שייכות בין החצרות,
ולכן אי אפשר לבני חצר אחת לבטל את רשותם בחצרם לבני
החצר השניה, **אבל בחורבה** **דתשמישתה חדא לתרווייהו** – ששני
הדירים בבתי הסמוכים לה שותפים הם בה ויש בה שימוש אחד
לזה ולזה והם אוסרים זה על זה, **אמא מודי** ליה שמואל **לרבי יוחנן**
שיש שם ביטול רשות, ויכול אחד מהם לבטל את רשותו בה לגבי
חבירו בכדי שיוכל להוציא אליה. וכן **אתמר בהא** – וכאשר היו
אומרים רק זאת שנחלקו בחורבה, הייתי אומר שדווקא **בהא**
ו-בוהו **קאמר רבי יוחנן** שמועיל ביטול רשות, לפי שיש בה תשמיש
אחד לשניהם, **אבל בהך** ו-בוהו, בדין ביטול רשות מחצר לחצר,
מודי ליה לשמואל שאין מועיל ביטול מחצר לחצר משום שחצר זו
משתמשת לעצמה וחצר זו משתמשת לעצמה. על כן **צריך** –
הוצרכו שמואל ורבי יוחנן להשמיענו שנחלקו בביטול רשות בין
לחצר אחרת ובין בחורבה.
הגמרא מביאה מחלוקת בביאור דעת שמואל: **אמר אביי**, **הא**
דאמר ו-מה שאמרו שמואל שאין ביטול רשות **מחצר לחצר**, **לא**
אמרן ו-לא אמרנו זאת! **אלא בשתי חצירות** זו לצד זו ופתח אחד
ביניהן, ובאה אחת לבטל את רשותה לחברתה כדי שחברתה תוכל
לטלטל מחצר לחצר, שביין שאינו אוסרות זו על זו, אינן מבטלות
רשותן זו לזו, וכדברי שמואל בסוגיא הקודמת. **אבל בשתי חצירות**
זו לפנים מזו, מתוך שאוסרין בני הפנימית על בני החיצונה, מאחר
שיש לבני הפנימית זכות דריסת הרגל בחיצונה, **מבטלין** – יכולים
הם לבטל להם את זכות דריסת הרגל שיש להם בחצרם, ומותרים
בני החיצונה בהוצאה לחצרים. באופן זה מודה שמואל שיש
ביטול רשות מחצר לחצר.
רבא אמר, **אפילו בשתי חצירות** זו לפנים מזו, שהן אוסרות זו על
זו, אין הדין אחד, שפעמים שהן **מבטלין** רשותן זו לזו ופעמים אין
מבטלין. באופן האמור לעיל, שעירבה פנימית ולא עירבה חיצונה,
אין מבטלין כלל מחצר לחצר. והאופן שבו מבטלים מחצר לחצר,
הוא רק כאשר עירבו שתיהן יחד, ואחד מבני אחת החצרות לא
עירב, שאז יתכן ביטול המועיל עם סילוק חצר אחת מן העירוב,
באופן שהחצר השניה נותרת עם עירוב מושלם שיתיר לה
להוציא לחצרה. **ביצה**, עירבו שתי החצירות יחדיו ונתנו את
עירובן בחיצונה, ושבח אחד בין מן הפנימית ובין מן החיצונה ולא
עירב, שיתקן אסורות בטלטול, ואין ביטול רשות מועיל להתירו.

המשך בעמ' קמ

אלא לאו – האם אין מדובר באופן דאמא **בשפתא** – שבא הנכרי
בשבת, ונתנו ו-ושנהו שמואל שכיון שהם אוסרין ואין מערביין,
שהלא עתה כשבא הנכרי הרי הוא מבטל את עירובן ושוב אינם
יכולים לערב בשבת, אף אין מבטלין עתה את רשותם זה לזה,
שלא תיקנו ביטול רשות אלא באופן שיכלו לערב מאתמול. והרי
זה שלא כפי שנהגו האמוראים לעיל (סו) ששכרו מן הנכרי בשבת
וחזרו וביטלו את רשותם לאחד מהם, ורבי יוחנן הסכים עמם,
שמדברי שמואל מוכח שאין דעתו כמותם, שאין ביטול מועיל
בשבת כאשר יש נכרי באותה חצר ובה בשבת. מסיקה הגמרא:
שמע מינה – אכן זו כוונת שמואל, ויש ללמוד מכאן שדעתו היא
שאין מבטלים בשבת במקום שאי אפשר היה לערב מאתמול. וזו
היתה תהייתו של רבי אלעזר, שמה שעשו האמוראים והסכים
להם רבי יוחנן, לא היה כדעת שמואל רבו.
הגמרא מביאה משא ומתן ובו בירור דברים אודות שמועה זו של
שמואל שמקום שאוסרין ומערביין מבטלין מחצר לחצר: **אמר רב**
יוסף, **לא שמעי לי הא שמעתא** – לא שמעתי הלכה זו בשם שמואל,
ששתי חצרות זו לפנים מזו, שיכולה הפנימית לבטל לחיצונה את
דריסת הרגל שיש לה עליה.
רב יוסף חלה ושכח תלמודו, ולפיכך היה אביי מזכיר לו את
שמועותיו: **אמר ליה אביי** רב יוסף, **את אמרת ניהלן** – אתה עצמך
אמרת לנו הלכה זו, ואתה אמרת ניהלן – ואמרת לנו אותה על
מימרא זו של שמואל, **דאמר שמואל**, אין מועיל ביטול רשות מחצר
לחצר, וכן אין ביטול רשות בחורבה העומדת בין שני בתים
הפתוחים לה, שאסור להשתמש בה אלא אם כן עירבו שני הבתים
זה עם זה, וכשלא עירבו אין מועיל שיבטל האחד את רשותו בה
לשני בכדי שיוכל השני להשתמש בה, משום שלא תיקנו חכמים
שיועיל ביטול רשות אלא בחצר שלפני הבית ששם היה עיקר
שימושם. ו**אמרתי לן עולה** – ואמרת לנו על דברי שמואל אלו, כי
אמר שמואל שאין ביטול רשות מחצר לחצר, **לא אמרן** – לא נאמר
כן **אלא בשתי חצירות** הפתוחות לרשות הרבים ופתח אחד ביניהן,
שכיון שאינם אוסרים זה על זה, שהלא אין להם דרך זו על זו, על
כן אינם יכולים לבטל רשותם זו לזו, אבל כאשר שתי החצרות הן
זו לפנים מזו, שיש לפנימית דריסת הרגל בחיצונה, מתוך שאוסרין
זה על זה, כלומר מתוך שאוסרין בני הפנימית על בני החיצונה,
מבטלין בני הפנימית לבני החיצונה את דריסת הרגל שיש להם
בביתם, ויכולים הם להוציא אליה.
אמר ליה רב יוסף לאביי בתמיהה, **אמא אמיןא** משמיה **דשמואל** הכי
– וכי אמרתי כן בשמו של שמואל, והאמרן ו-הלא אמרו שמואל,
אין לנו להוסיף היתרים על מה שהתירו חכמים בעניני עירובין,
אלא עלינו לנהוג כלשון משנתנו ולא יותר. והלא יש לדייק את
לשון המשנה להלן (סו) לגבי ביטול רשות שנאמר בה, 'אנשי חצר
ששכב אחד מהם ולא עירב, ביתו אסור מלהכניס ומלהוציא לו
ולחם, נתנו לו רשותן' והווי דין ביטול רשות הוא מותר והן אוסרין,
שכיון שנאמר במשנה 'אנשי חצר', ומשמע חצר אחת, ולא נאמר
'אנשי חצירות', יש לנו ללמוד מכך שאין ביטול רשות מחצר לחצר
כלל, אפילו הם אוסרים זה על זה. ואם אלו דברי שמואל, לא יתכן
איפוא שאמרתי בשם שמואל, שמועיל ביטול רשות מחצר פנימית
לחצר חיצונה.
אמר ליה אביי, כי אמרת לן [משמיה דשמואל] – כשאמרת לנו את
דברי שמואל שאין לנו בעירובין **אלא כלשון משנתנו**, לא על אותה
משנה אמרת זאת, אלא **הא אמרת לן** – אמרת לנו זאת על
המשנה השנייה להלן (סו) 'שמעבוי לחצירות בהציר להבתים',
שכשם שאין להוציא מהבתים לחצר כך אין להוציא מהחצרות
למבוי, ועל כך אמרת לנו בשם שמואל שאין לנו להתיר במבוי על
ידי לחי וקורה אלא אם כן חצרות ובתים פתוחים לתוכו כלשון
המשנה, ומיעוט רבים שנים, ועל כן אין להתירו אלא רק אם יש
בו לפחות שתי חצרות ובכל אחת מהן לפחות שני בתים.
מעתה, אין לדייק מן המשנה אודות ביטול רשות (להלן סו) שאינו

1 כפי שיבואר. ואף אם נתנו את עירובין בפנימית, ושכח אחד מן
2 הפנימית ולא עירב, שתיקן אסורות, ואף כאן אין ביטול רשות
3 מועיל להתירו. ואילו אם נתנו את עירובם בפנימית ושכח אחד מן
4 החיצונה ולא עירב, פנימית מותרת על ידי שיבטלו להם בני
5 החיצונה את רשותם שיש להם בפנימית, ובאופן זה מועיל ביטול
6 מחצר לחצר, וחיצונה אסורה, ואין מועיל בה ביטול רשות.
7 ביאור דינים אלו: נתנו את עירובין בחיצונה, ושכח אחד בין מן
8 הפנימית ובין מן החיצונה ולא עירב, שתיקן אסורות, ואין ביטול
9 רשות מועיל, טעם הדבר, שאם היה השוכח אחד מן הפנימית, האי
10 בר פנימית למאן ניכטיל – בן הפנימית הזה ששכח לערב למי יבטל
11 את רשותו, אם תאמר ליכטיל [–שיבטלנה] לבני פנימית בלבד,
12 ויהיו הם מותרים בטלטול על ידי שיבדלו מן החיצונה, הלא ליתא
13 לערוביהו גפייהו – אין העירוב מונח אצלם, אלא אצל בני
14 החיצונה, ועל כן אם יבדלו מן החיצונה ישארו בלא עירוב. ואם
15 תאמר ליכטיל [–שיבטל] גם את דריסת הרגל שיש לו בחיצונה
16 לבני חיצונה, ועל ידי כך יהיו הכל מותרים, משום שסילק את
17 רשותו משתיקן מכל וכל, הלא אין כטול רשות מחצר לחצר, ועל

18 כרחק נותרת לו זכות דריסת הרגל בחיצונה והוא אוסר עליה,
19 וממילא אסורה גם הפנימית שעירבה עמה ואינה יכולה להבדל
20 ממנה כיון שאין עירובה אצלה. ואם היה השוכח אחד מן
21 החיצונה, האי בר חיצונה למאן נכטיל – בן החיצונה הזה למי יבטל
22 את רשותו, אם תאמר ליכטיל [–שיבטלנה] לבני חיצונה, הלא
23 עדיין איכא פנימית דאסרה עלייהו – יש את הפנימית האוסרת
24 עליהם, שלגביהם לא ביטל את רשותו. ואם תאמר ליכטיל
25 [–שיבטלנה] גם לבני פנימית, הלא אין כטול רשות מחצר לחצר.
26 ומה שאמרנו שאם נתנו עירובין בפנימית, ושכח אחד מן הפנימית
27 ולא עירב, שתיקן אסורות, ואין ביטול רשות מועיל, טעם הדבר,
28 שהאי בר פנימית למאן נכטיל – בן הפנימית הזה שלא עירב,
29 למי יבטל את רשותו, אם תאמר ליכטיל [–שיבטלנה] לבני
30 הפנימית, עדיין איכא חיצונה דאסרה עלייהו – יש את החיצונה
31 האוסרת עליהם. ואם תאמר ליכטיל [–שיבטל] גם את דריסת
32 הרגל שיש לו בחיצונה לבני חיצונה, ועל ידי כך יהיו הכל
33 מותרים, משום שסילק את רשותו מכל וכל, הלא אין כטול
34 רשות מחצר לחצר.